

ฟ้าทะลายโจร

(*Andrographis paniculata*)

• ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสมุนไพร	ฟ้าทะลายโจร
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Andrographis paniculata</i> (Burm.f.) Wall. ex Nees
ชื่อวงศ์	ACANTHACEAE
ชื่ออังกฤษ	Creast, Kariyat, Indian Echinacea
ชื่อท้องถิ่น	ซีปังกี ฟ้าทะลาย หม้ากั๋ง

- ส่วนที่ใช้เป็นยาและสรรพคุณ : ใบ
- สารสำคัญที่เชื่อว่าเป็นสารออกฤทธิ์ : Andrographolide และอนุพันธ์

• ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา

➢ ฤทธิ์ต่อระบบทางเดินอาหาร : ช่วยรักษาอาการท้องเสีย

จากการทดลองรักษาอาการท้องเสียในผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันและติดเชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคบิด พบว่าฟ้าทะลายโจรให้ผลการรักษาเช่นเดียวกับยา Tetracycline และช่วยลดระยะเวลาที่ต้องนอนพักในโรงพยาบาล ลดปริมาณน้ำเกลือที่ให้ทดแทน และลดปริมาณการถ่ายอุจจาระเหลว แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลต่อเชื้ออหิวตไคโรค พบว่าฟ้าทะลายโจรลดจำนวนเชื้ออหิวตไคโรคได้ไม่แตกต่างกับ Tetracycline แต่ลดจำนวนเชื้อบิดได้ดีกว่า

➢ ฤทธิ์ต่อระบบทางเดินหายใจ : ช่วยรักษาอาการไอ เจ็บคอ ป้องกันและบรรเทาหวัด
จากการศึกษาการใช้ฟ้าทะลายโจรเพื่อรักษาอาการไอและเจ็บคอเปรียบเทียบกับยาลดไข้

Paracetamol พบว่ากลุ่มที่ได้รับฟ้าทะลายโจรขนาด 6 กรัม/วัน จะมีอาการไข้และการเจ็บคอลดลงในวันที่ 3 ซึ่งดีกว่ากลุ่มที่ได้รับฟ้าทะลายโจร 3 กรัม/วัน หรือได้รับยา Paracetamol แต่การติดตามผลเมื่อหลัง 7 วันพบว่าผลการรักษาไม่ต่างกันและฟ้าทะลายโจรไม่ให้เกิดอันตรายแบบคนที่เรียกที่เป็นสาเหตุของการเจ็บคอ

- อาการข้างเคียง : ยังไม่มีรายงาน
- วิธีการใช้ : ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข (สาธารณสุขมูลฐาน)
 - ใช้ฟ้าทะลายโจรรักษาอาการท้องเสีย อาการไอและเจ็บคอ โดยให้แคปซูลของผงใบฟ้าทะลายโจรขนาด 250 มิลลิกรัม จำนวน 2 แคปซูล รับประทาน 4 ครั้งต่อวัน

เอกสารอ้างอิง

medplant.mahidol.ac.th[Internet].กรุงเทพมหานคร :สำนักงานข้อมูลสมุนไพรคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ; c2014[cited 2015 March 2].ฟ้าทะลายโจร[1]. Available from: <http://www.medplant.mahidol.ac.th/pubhealth/index.asp>

จัดทำโดย : ฝ่ายงานเภสัชกรรมชุมชน รพ.เฉลิมพระเกียรติ จ.น่าน

โทร. 054-693548 ต่อ 114

